

بسمه تعالی

شناسنامه یا طرح درسی (Course Syllabus) واحد درسی

سیستم های اطلاع رسانی پزشکی

اطلاعات دانشگاه

- سیاست کلی دانشگاه علوم پزشکی تبریز و دانشکده پزشکی در زمینه طراحی دوره های آموزشی
آن است که اعضای هیئت علمی دانشجویان را از آنچه برای درس مورد نیاز است؛ کاملاً آگاه نمایند و موارد را در قالب یک برنامه درس بطور مشروح و مکتوب در ابتدای نیمسال تحصیلی در اختیار دانشجویان قرار دهند.
- برای اطلاع از سیاستهای دانشگاه در باره مقرراتی نظیر سرقت ادبی، مقررات آموزش، مقررات آزمون پایان ترم، عدم حضور در جلسات درسی و غیره به واحد آموزش دانشکده مراجعه فرمایید.

اطلاعات دوره

عنوان درس: سیستم های اطلاع رسانی پزشکی

نیمسال: نیمسال اول و یا دوم سال تحصیلی

شماره درس: -----

تعداد و نوع واحد: 0/5 واحد نظری، 0/5 واحد عملی

دروس پیش نیاز: آشنایی کافی با کامپیوتر، *Microsoft Office*

رشته و مقطع تحصیلی: *MSC & PHD*

ارائه دهنده: دکتر عبدالحسن کاظمی (*MSc, MSPH, PhD, Fellowship*)

محل برگزاری: سایت کامپیوتری دانشکده پزشکی

روز و ساعت برگزاری:

شرح مختصر دوره:

ارتباط با رشته - علوم و مباحث مربوط به سیستم های اطلاع رسانی پزشکی بسرعت در حال رشد است و برای افرادی که در زمینه پزشکی و علوم وابسته فعالیت می کنند، سیلی از اطلاعات و

تکنیکها و فرآورده های کاملاً جدیدی بسرعت در حال پدیدار شدن هستند که از آن با عنوان انفجار اطلاعات یاد می شود. اطلاع و آشنایی دانشجویان دوره های تحصیلات تکمیلی و همچنین دوره های عمومی و تخصصی پزشکی و رشته های وابسته با مفاهیم مقدماتی و پیشرفته این علوم و کاربرد سیستم های اطلاع رسانی پزشکی برای دسترسی سریع و موثر به این اطلاعات، بخصوص در پزشکی و رشته های وابسته امری ضروری است.

روشهای ارائه درس- درس به صورت *Knowledge base* ارائه نشده بلکه به صورت *Skill base* و کار عملی مرحله بندی شده، همراه و پا به پای استاد در سایت کامپیوتری کتابخانه دانشکده پزشکی ارائه خواهد شد تا در کنار افزایش تئوریک معلومات دانشجویان و فراگیران، منجر به ارتقا مهارت و کاربرد عملی مطالب و موارد ارائه شده برای دسترسی *On line* و حتی *Real time* به اطلاعات مورد نیاز دانشجویان با استفاده از *Data base* علمی و تخصصی گردد. پرسش و پاسخ و حل تمرین نیز مد نظر خواهد بود و نقش مشارکتی دانشجو، گوش دادن فعال، تعقیب عملی مرحله بندی شده و پا به پای استاد برای تمام موارد ارائه شده، پاسخ و پرسش، حل تمرینات بلافاصله پس از هر جلسه، تکمیل *Hand out* ها بلافاصله پس از هر جلسه، مطالعه منابع مورد استفاده و ارجاع در هر جلسه و انجام *Literature Review* خواسته خواهد شد.

اهداف دوره

هدف کلی درس:

دانشجو در انتهای دوره با سیستم های اطلاع رسانی پزشکی، اصطلاحات متداول آن، مباحث مقدماتی و پیشرفته سیستم های اطلاع رسانی پزشکی، شاخه های مختلف آن و کاربردهای آنها بخصوص در پزشکی، داروسازی، پرستاری، علوم حیاتی و رشته های وابسته آشنا می گردد.

اهداف اختصاصی درس:

۱ - دانشجو در انتهای دوره بتواند سیستم های اطلاع رسانی پزشکی را مطابق کتب معتبر این

رشته (بخصوص منابع مذکور در این شناسنامه)، تعریف نماید.

۲ - دانشجو در انتهای دوره قادر باشد روشهای متداول در زیر شاخه های سیستم های اطلاع

رسانی پزشکی مذکور در ذیل را مطابق منابع مذکور مختصراً توضیح دهد:

الف- مفهوم سیستم های اطلاع رسانی پزشکی

ب- مفهوم، محتوا و ماهیت شبکه اینترنت

پ- استانداردهای تعریف شده جستجوی اطلاعات در *Web*

ج- *Search strategy* در *Web*

ح- *Boolean logic*

م- *PICOD*

د- انواع اطلاعات موجود در *Web* و شیوه های دستیابی به آنها

ن- استانداردهای تعریف شده جستجوی اطلاعات در *Web*

ک- استفاده عالمانه از قابلیت های وسیع *Pubmed*

گ- استفاده عالمانه از قابلیت های وسیع *Scopus*

ص- *Search engine* های پزشکی مانند *Emro* , *ISI web of sciences* , *Google scholar*

Ask , *UPTODATE* , *Proquest* , *entireweb* , *metacrawler* , *mamma* , *info.com* , *Dogpil clusty* , *excite* , *lycos Data bases* , *Medical Images*

ض- سایت های معرفی کننده های علمی، کتابهای *Full text* مجانی، *Submit* مقالات در ژورنالها و...

آشنایی با شاخص های علم سنجی (*H-Index* , *Impact Factor* , *AI*) و نحوه دسترسی به آنها در

Web

و- معرفی *Primary databases* و *Secondary databases* های علمی *Trip database* و

First consult و *Cochrane library*

ه- آشنایی با نرم افزارهای مدیریت اطلاعات *Ref. Man* , *End Note* , *Bibtex*

ی- آشنایی با *Data base* های جستجوی اطلاعات علمی و پژوهشی فارسی (مقاله، پایاننامه، خلاصه

مقالات کنفرانس ها و...)

باید اضافه نمود که آشنایی با سیستم های اطلاع رسانی پزشکی، امکاناتی وسیع برای دستیابی به اطلاعات پزشکی را

فراهم می نماید مثلاً لیست های وسیعی از گروههای بحث علمی بصورت لیست های پست الکترونیکی در زمینه های

مختلف داروسازی، پزشکی، دندانپزشکی، علوم پایه پزشکی، تغذیه و بهداشت، پرستاری، اورژانس و .. در فایلی بیش از

سی هزار عنوان از طریق Mail-server@nisc.sri.com قابل دسترسی است و سایت

www.nyernn.com/simulators.htm امکان تهیه رسانه مناسب آموزشی برای استفاده در کلاسهای درسی را

فراهم می سازد همچنان که سایت www.measurmenttextperts.org و سایت

www.ull.ac.uk/subjects/guidss/psycscales.shtml امکانات پرسشنامه ای و چک لیستی وسیعی را برای

انواع پژوهش ها در اختیار محققین قرار می دهد. با استفاده از سایت

<http://medical.marshall.edu/mainmenu.htm> امکان ایجاد یک مطب مجازی و مصاحبه و معاینه و نسخه

نویسی و کنترل کیفیت نسخه و درمان برای یک بیمار مجازی فراهم می شود و سایت

www.trauma.org/resus/moulage/moulage/html امکان کارورزی در یک اورژانس مجازی را بوجود می آورد و سایت www.le.ac.uk/pathology/teach/vaz/titlpage/html امکان کالبد شکافی مجازی برای آموزش پزشکی را فراهم می نماید و سایت www.medlib.med.utah.edu.webpath.TuTORIAL.TUTORIAL.html در واقع یک آزمایشگاه اینترنتی پاتولوژی با قابلیت های ویژه ای برای آموزش تخصصی پزشکی می باشد و در سایت www.merck.com در واقع به متن آخرین چاپ یکی از کاملترین کتابهای مرجع پزشکی در جهان دسترسی پیدا خواهید کرد و علاوه بر اینها سایت های معتبر و جذابی برای کارورزی در بیمارستان مجازی، دوره های آموزشی پیوسته، آمادگی برای امتحانات پزشکی، فایل های رادیوگرافی، پرستاری مجازی با استفاده از کامپیوتر در اینترنت قابل دسترسی هستند که نشاندهنده گوشه ای از نفوذ و تأثیر سیستم های اطلاع رسانی پزشکی در زمینه آموزش و پژوهش و تشخیص و درمان و پیشگیری و... در پزشکی و رشته های وابسته می باشند.

3- دانشجو در انتهای دوره باید بتواند کاربردهای هر کدام از موارد فوق را در سیستم های اطلاع رسانی پزشکی مطابق منابع مذکور و کاربردهای ویژه آنها بخصوص در پزشکی، داروسازی، پرستاری، علوم حیاتی و رشته های وابسته را توضیح دهد.

اطلاعات مدرسین

استاد درس: دکتر عبدالحسن کاظمی

ACCADEMIC BACKGROUND

- 1- Fellowship in Bio-Medical Ethics. School Of Medicine. Shahid Beheshti Uni. Tehran. Iran. (2007-2008).
- 2- Ph.D in Molecular Biology. School Of Biological Sciences. The Uni. Of Manchester. Manchester. UK (1999-2002).
- 3- M.Sc in Molecular Biology. School of Biological Sciences. The Uni. Of Manchester. Manchester. UK (1998-1999).
- 4- M.S.P.H. in Medical Mycology. Tarbiat Modarres Uni. Faculty of Medical Sciences. Tehran. Iran. (1986-1991).

منبع آموزشی	ارائه	شیوه سرفصل	استاد	سرفصل	جلسه
-------------	-------	------------	-------	-------	------

اول	مفهوم سیستم های اطلاع رسانی پزشکی کاربرد این سیستم ها	دکتر عبدالحسن کاظمی	اورال با استفاده از <i>Power Point, Data Bases from Web & Alive</i> و <i>animation</i> پرسش و پاسخ، ارائه تکلیف علمی و کنترل انجام آن به صورت <i>On line</i>	منابع آموزشی معرفی شده
دوم	مفهوم ، محتوا و ماهیت شبکه اینترنت	دکتر عبدالحسن کاظمی	اورال با استفاده از <i>Power Point, Data Bases from Web & Alive</i> و <i>animation</i> پرسش و پاسخ، ارائه تکلیف علمی و کنترل انجام آن به صورت <i>On line</i>	منابع آموزشی معرفی شده
سوم	استانداردهای تعریف شده جستجوی اطلاعات در <i>Web</i>	دکتر عبدالحسن کاظمی	اورال با استفاده از <i>Power Point, Data Bases from Web & Alive</i> و <i>animation</i> پرسش و پاسخ، ارائه تکلیف علمی و کنترل انجام آن به صورت <i>On line</i>	منابع آموزشی معرفی شده
چهارم	<i>Boolean logic, PICOD</i>	دکتر عبدالحسن کاظمی	اورال با استفاده از <i>Power Point, Data Bases from Web & Alive</i> و <i>animation</i> پرسش و پاسخ، ارائه تکلیف علمی و کنترل انجام آن به صورت <i>On line</i>	منابع آموزشی معرفی شده
پنجم	انواع اطلاعات موجود در <i>Web</i> و شیوه های دستیابی به آنها	دکتر عبدالحسن کاظمی	اورال با استفاده از <i>Power Point, Data Bases from Web & Alive</i> و <i>animation</i> پرسش و پاسخ، ارائه تکلیف علمی و کنترل انجام آن به صورت <i>On line</i>	منابع آموزشی معرفی شده
ششم	استانداردهای تعریف شده جستجوی اطلاعات در <i>Web</i> <i>Journal Database</i> <i>MeSH Database (Medical</i>	دکتر عبدالحسن کاظمی	اورال با استفاده از <i>Power Point, Data Bases from Web & Alive</i> و <i>animation</i>	منابع آموزشی معرفی شده

	پرسش و پاسخ، ارائه تکلیف علمی و کنترل انجام آن به صورت <i>On line</i>		<i>Subject Headings</i>)	
منابع آموزشی معرفی شده	اورال با استفاده از <i>Power Point,</i> <i>Data Bases from</i> <i>Web & Alive</i> و <i>animation</i> و پرسش و پاسخ، ارائه تکلیف علمی و کنترل انجام آن به صورت <i>On line</i>	دکتر عبدالحسن کاظمی	۱- استفاده حرفه ای و عالمانه از قابلیت های وسیع <i>Pubmed</i>	هفتم
منابع آموزشی معرفی شده	آزمون میان ترم عملی <i>On line</i> با سوالات تستی و تشریحی	دکتر عبدالحسن کاظمی	امتحان میان ترم	هشتم
منابع آموزشی معرفی شده	اورال با استفاده از <i>Power Point,</i> <i>Data Bases from</i> <i>Web & Alive</i> و <i>animation</i> و پرسش و پاسخ، ارائه تکلیف علمی و کنترل انجام آن به صورت <i>On line</i>	دکتر عبدالحسن کاظمی	۲- استفاده حرفه ای و عالمانه از قابلیت وسیع <i>Pubmed</i>	نهم
منابع آموزشی معرفی شده	اورال با استفاده از <i>Power Point,</i> <i>Data Bases from</i> <i>Web & Alive</i> و <i>animation</i> و پرسش و پاسخ، ارائه تکلیف علمی و کنترل انجام آن به صورت <i>On line</i>	دکتر عبدالحسن کاظمی	استفاده حرفه ای و عالمانه از قابلیت وسیع <i>Scopus</i>	دهم
منابع آموزشی معرفی شده	اورال با استفاده از <i>Power Point,</i> <i>Data Bases from</i> <i>Web & Alive</i> و <i>animation</i> و پرسش و پاسخ، ارائه تکلیف علمی و کنترل انجام آن به صورت <i>On line</i>	دکتر عبدالحسن کاظمی	<i>Search engin</i> های پزشکی مانند <i>Emro , info.com,</i> <i>ISI web of science, Ask,</i> <i>Googl, Dogpil, excite ,</i> <i>Uutodate,</i> <i>Proquest,entireweb,</i> <i>metacrawler, mamma, clusty</i> <i>,lycos Data bases, Medical</i> <i>Images</i>	یازدهم
منابع آموزشی معرفی شده	اورال با استفاده از <i>Power Point,</i> <i>Data Bases from</i> <i>Web & Alive</i> و پرسش و پاسخ، ارائه تکلیف علمی و کنترل انجام آن به صورت <i>On line</i>	دکتر عبدالحسن کاظمی	سایت های معرفی کننده های علمی ، کتابهای <i>Full text</i> مجانی ، <i>Submit</i>	دوازدهم

شده	<i>animation</i> و پرسش و پاسخ، ارائه تکلیف علمی و کنترل انجام آن به صورت <i>On line</i>		مقالات در ژورنالها و...	
منابع آموزشی معرفی شده	اورال با استفاده از <i>Power Point, Data Bases from Web & Alive</i> و <i>animation</i> و پرسش و پاسخ، ارائه تکلیف علمی و کنترل انجام آن به صورت <i>On line</i>	دکتر عبدالحسن کاظمی	آشنایی با شاخص های علم سنجی (<i>H-Index, Impact Factor, AI</i>) و نحوه دسترسی به آنها در <i>Web</i>	سیزدهم
منابع آموزشی معرفی شده	اورال با استفاده از <i>Power Point, Data Bases from Web & Alive</i> و <i>animation</i> و پرسش و پاسخ، ارائه تکلیف علمی و کنترل انجام آن به صورت <i>On line</i>	دکتر عبدالحسن کاظمی	معرفی <i>Primary databases</i> و <i>Secondary databases</i> های علمی مانند <i>Trip database</i> و <i>Clinical Trial</i> و <i>First consult</i> و <i>Cochrane library</i>	چهاردهم
منابع آموزشی معرفی شده منابع آموزشی معرفی شده	اورال با استفاده از <i>Power Point, Data Bases from Web & Alive</i> و <i>animation</i> و پرسش و پاسخ، ارائه تکلیف علمی و کنترل انجام آن به صورت <i>On line</i>	دکتر عبدالحسن کاظمی	آشنایی با نرم افزارهای مدیریت اطلاعات <i>Ref.man, Endnote, bibtext</i>	پانزدهم
منابع آموزشی معرفی شده	اورال با استفاده از <i>Power Point, Data Bases from Web & Alive</i> و <i>animation</i> و پرسش و پاسخ، ارائه تکلیف علمی و کنترل انجام آن به صورت <i>On line</i>	دکتر عبدالحسن کاظمی	آشنایی با <i>Data base</i> های جستجوی اطلاعات علمی و پژوهشی فارسی (مقاله، پایاننامه، خلاصه مقالات کنفرانس ها)	شانزدهم
منابع آموزشی معرفی شده	اورال با استفاده از <i>Power Point, Data Bases from Web & Alive</i> و <i>animation</i> و پرسش و پاسخ، ارائه تکلیف علمی و کنترل انجام آن به صورت <i>On line</i>	دکتر عبدالحسن کاظمی	آشنایی اجمالی با بیوانفورماتیک و سایت های بیوانفورماتیکی و نحوه استفاده از آنها	

منابع آموزشی معرفی شده و مطالب علمی ارائه شده در جلسات درسی	آزمون پایان ترم با سوالات تستی و تشریحی به صورت <i>Open book</i> , <i>On line</i> (به انجام تکلیف درسی و کیفیت انجام آنها امتیاز تعلق خواهد گرفت- حداکثر سه نمره)	دکتر عبدالحسن کاظمی	آزمون پایان ترم	هفدهم
---	---	---------------------	-----------------	-------

References:

منابع اطلاعاتی الکترونیک دانشگاه استفاده از منابع اطلاعاتی الکترونیک دانشگاه برای انجام تحقیق *Literature Review* های خواسته شده
پایگاههای اینترنتی و نرم افزارهای ذکر شده در بالا

تکالیف

1- نگارش جوابهای تمرینات خواسته شده بصورت مدرک *Microsoft Word* و ارسال آنها بوسیله *email* برای مسئول درس تا جلسه بعد

2- انجام تحقیق *Literature Review* - برای کل درس، چند موضوع تحقیقی مناسب در نظر گرفته شده است که دانشجویان راجع به یکی از آنها تحقیق نموده و خلاصه تحقیق خود را بصورت فایل *Microsoft Word* در 2-3 صفحه می نویسند و بوسیله *email* برای استاد درس ارسال می نمایند. در صورت مناسب بودن کیفیت تحقیق و انجام تکلیف به آن ها امتیاز تعلق می گیرد. موضوعات تحقیقی عبارتند از :

الف)- مجموعه مباحث سیستم های اطلاع رسانی پزشکی

ه- مباحث بیلیوسنجی، علم سنجی، وب سنجی و سایر موارد مرتبط با مباحث درسی

اساس ارزیابی

تمرین- بارم انجام تمرینات (در مورد جلساتی که تمرین دارند)،

تحقیق - در صورت خوب بودن کیفیت تحقیق، 2 نمره به نمره نهایی درس افزوده خواهد گردید.

آزمون- آزمون های میان ترمی و آزمون پایان ترم

آزمونها

امتحان میان ترم-

مدرس	بارم امتحان از نمره کل درس(20)	جمع بarm تمرینها	نوع سوالات
دکتر عبدالحسن کاظمی	تعیین بر حسب شرایط کلاس	تعیین بر حسب شرایط کلاس	تستی- تشریحی به صورت <i>On line</i> و <i>Skill base</i>
جمع بارمها	تعیین بر حسب شرایط کلاس	تعیین بر حسب شرایط کلاس	

امتحان پایان ترم-

مدرس	بارم امتحان از نمره کل درس(20)	جمع بarm تمرینها	نوع سوالات
دکتر عبدالحسن کاظمی	تعیین بر حسب شرایط کلاس	تعیین بر حسب شرایط کلاس	به صورت تستی- تشریحی <i>Open book</i> و <i>On line</i> و <i>Skill base</i>
جمع بارمها			

سیاستها و قوانین درس:

غیبت و تاخیر دانشجو در کلاس درس- به ازای هر جلسه غیبت و تاخیر غیر موجه، بترتیب 0/2 و 0/1

از نمره کل درس کسر خواهد گردید. لازم به ذکر است که حداکثر غیبت مجاز ($\frac{4}{17}$) کل جلسات

حضور و غیاب شده) مطابق مقررات آموزشی، به قوت خود باقی است. لازم به ذکر است که اگر

دانشجویانی قبلا این درس را گرفته و در آن مردود شده اند، لازم است مجددا در کلاسها شرکت

نمایند و میزان حداکثر غیبت مجاز تغییری نمی کند.

مشارکت در کلاس- شرکت فعال در سوال و جوابهاي جلسات درس و سوالات خارج از کلاس و بازخورد در مورد اصلاح روش آموزش، ممکن است قسمتی از کل نمره درس را به خود اختصاص می دهد. تشخیص این موضوع بنا به اعلام نظر استاد درس خواهد بود.

انجام تکالیف- همانطور که در قسمت ارزیابی ذکر گردید، عدم انجام تکالیف در مورد جلساتی که دارای تمرین هستند، به منزله از دست دادن قسمتی از سهم نمره آن جلسات می باشد.

بازخورد- ضمن بازخورد مستمر در مورد اصلاح روش آموزش، در پایان دوره، از طرف مسئولین آموزش دانشکده فرمی برای ارزیابی کل درس و ارائه انتقادات و پیشنهادات مربوطه بین دانشجویان توزیع خواهد گردید.